

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ
AUTONOMOUS UNIVERSITY OF ZACATECAS (MEXICO)
INSTYTUT PEDAGOGIKI, KUJAWSKA SZKOŁA WYŻSZA WE WŁOCŁAWKU
(POLSKA)
EUROPEAN INSTITUTE OF FURTHER EDUCATION (EIDV) (SLOVAKIA)
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. JANA KASPROWICZA W INOWROCŁAWIU
(POLSKA)
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ М.П. ДРАГОМАНОВА
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
В КОНТЕКСТІ
ЄВРОПЕЙСЬКОГО ВИБОРУ УКРАЇНИ**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

V Міжнародної конференції

17 листопада 2022 року

**До 20-річчя з дня створення
кафедри професійної освіти
КНУБА**

***м. Київ
КНУБА***

УДК 37.09
ББК 74(4Укр)

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Київського національного університету будівництва і архітектури
(протокол № 4 від 23 грудня 2022 р.)*

Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України: матеріали V Міжнародної конференції (17 листопада 2022 року) до 20-річчя з дня створення кафедри професійної освіти КНУБА. – Київ: Київський національний університет будівництва і архітектури, 2023. – 408 с.

ISBN 978-617-8007-89-8

У матеріалах V Міжнародної конференції «Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України» висвітлюються актуальні питання професійної (професійно-технічної) освіти: вітчизняний та зарубіжний досвід; психолого-педагогічне забезпечення освітнього процесу: сучасні виклики; сучасні проблеми викладання інженерно-технічних та гуманітарних дисциплін.

Матеріали конференції розраховані на науково-педагогічних, наукових працівників у галузі педагогіки, психології, соціології, викладачів, аспірантів, студентів, а також на соціальних педагогів, соціологів, практичних психологів і соціальних працівників.

УДК 37.09
ББК 74(4Укр)

За зміст поданих матеріалів несуть відповідальність їх автори.

ISBN 978-617-8007-89-8

© КНУБА, 2023

6. Сафин В. Ф. Динамика оценочных критериев в подростковом и юношеском возрасте / В. Ф. Сафин // Вопросы психологии. – 1982. – № 1. – С. 69-75.

УДК 159.955: 378

Корчова Галина Леонідівна,
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри професійної освіти
Київського національного університету
будівництва і архітектури

CLIP THINKING: BASIC CONCEPTS AND TERMS

The need for information at the present stage of development of social relations can be equated with vital needs, that is, knowledge becomes the basis of a person's life in a modern information society, without them it is impossible to adequately interact with the environment – virtual and real (physical). Results of the study «Ukrainian Generation Z: values and guidelines» (Fund. Friedrich Ebert in Ukraine) show that the overall level of information dependence of society is increasing, which is simultaneously associated with an excessive oversaturation of content, as well as with the improvement of information and communication tools and their availability. According to a 2015 survey of young people aged 14-35, 67% of Ukrainian youth were completely or rather satisfied with their education, while 14% were dissatisfied. According to a 2017 study, 72% were already satisfied and very satisfied with their education, but only 44% of young Ukrainians remained satisfied with the quality of education in Ukraine as a whole, and only a third believed that Ukrainian Education meets the needs of the modern labor market. Since the educational process in the information society has been «virtualized», the subjects of this process are forced to spend part of their time on the Internet in order to establish effective communication. It is with the global

informatization of society and the acceleration of the pace of information exchange, which instills confidence in the student in the rapid solution of a difficult task for him, that the brightness of the manifestation of his «clipiness» is associated [1].

Clip thinking of modern applicants for professional education appeared as a result of the development of the information society, in which young men and women are required to be information active and participate in constant information interaction. The internet, computer games, and television are constantly affecting the younger generation. As a result, most young people develop and develop clip thinking. According to G. Gich, clip thinking is a vector in the development of human relations with information that did not arise yesterday and will not disappear tomorrow [2].

Today, the scientific literature has accumulated sufficient experience in the study of clip thinking of the individual in modern conditions of the information society. But the scientific community does not yet have a single clear and balanced position on the essence, positive and negative features of this concept, changes and transformations in the human psyche that the modern media space causes.

In Europe and the United States, this phenomenon was noticed in the middle of the last century. For the first time, the term «clip» thinking (English clip – «segment») was used by the English futurologist E. Toffler. Describing the modern culture of receiving any information, he emphasizes its fragmentation and heterogeneity. It is these features of the presentation of the material that form fragmentary and superficial knowledge. E. Toffler considers clip culture as a component of the general information culture of the future, based on the endless flickering of information segments and a comfortable mentality for people [3].

M. McLuhan in his book published in 1964, during the creation of third-generation computers (1959-1971), he wrote that «society, being at the present stage of development, is transformed into an «electronic society» or «global village» and sets a multidimensional perception of the world with the help of electronic means of communication. The development of electronic means of

communication returns human thinking to the pre-text era, and the linear sequence of signs ceases to be the basis of Culture [4].

Also, the French sociologist A. Molya in his work «Sociodynamics of culture» (1967) noted the characteristic features of culture (called mosaic) in post-industrial society [5].

James Martin, who predicted the advent of the Internet, divided people into two types. The first type – «book person» - receives information from books, has a» long-term thinking. The main distinguishing feature of such people is a large amount of attention and the ability to analyze information. The second type – «screen people» - are endowed with clip consciousness, they are radically different from the first type. In addition, modern youth are mainly visual artists by the type of information perception, since they see the world everywhere through the prism of «pictures», video images, and this forms new requirements for the methodology of providing information in the educational process [6].

Many modern researchers have turned to the study of the problem of clip thinking, namely: F. Girenok, G. Gich, S. Dokuka, S. Zhukova, M. Litvinova, T. Semenovskikh, S. Simakova, T. Udovitskaya, K. Frumkin and others.

There is no unambiguous definition of clip thinking, but if we generalize a number of approaches on this issue, we can draw the following conclusion: «clip thinking» is the process of displaying many different properties of objects, without taking into account the connections between them, characterized by fragmentary information flow, illogical, complete heterogeneity of incoming information, high speed of switching between parts, fragments of information, lack of a complete picture of perception of the surrounding world. Therefore, the term «clip thinking» refers to the habit of perceiving information through a short, vivid, very expressive image [7].

Such thinking is characterized by superficiality, imagery, intuitiveness, in contrast to traditional conceptual thinking, which has a whole arsenal of mental operations in its arsenal: analysis, synthesis, comparison, abstraction, generalization, systematization and classification of information. Conceptual

thinking includes cause – and – effect relationships, reasoning according to the «thesis-justification-conclusion» plan. The more developed an educational applicant's conceptual thinking is, the more successful they are, and the more successfully they will cope with life's tasks. The modern student is moving from conceptual thinking to clip thinking, as a person is affected by a large flow of information, and it is more interesting for him to View 10 images with text in one sentence than to read 10 full texts.

According to scientists, clip thinking is not inherent in a person from birth. It is purchased depending on the method of consumption and analysis of incoming information. A specific feature of modern society is the transmission of information using a moving image, which is accompanied by sound.

So, the essence of clip thinking is that it can quickly switch between disparate semantic fragments. The reasons for the appearance of clip thinking are: an increase in the information received, an increase in information speed, a variety and availability of information, and an increase in multitasking.

Literature

1. Methods of conducting training sessions in the context of distance learning: training. Textbook / Yu.S. Krasilnik, G. L. Korchova, M. V. Rudenko. Kiyv: KNUCA, 2021. pp. 45-46.
2. Gich H. M. "Clip" thinking of youth: friend or foe of Education? // *Scientific works*. Ed.257. Vol. 269. Pedagogika, 2016. Pp. 38-42.
3. Toffler E. Shock of the future / Trans. from English. M., 2002. P. 11.
4. McLuhan G. M. Understanding Media: External extensions of man / Trans. from English. V. Nikolayeva. 2nd edition M., 2007. 464 P.
5. Mol A. Sociodynamics of culture. Electronic resource. Access mode: http://yanko.lib.ru/books/culture/mol_sociodinamika_cult-a.html
6. Pashchenko L.S. Situational task as a method of active learning and development of professional competence / L. S. Pashchenko, N. V. Porodenko, V. V. Zapevina et al. // *International journal of experimental education*. 2014. No. 4. P. 108–110.

7. Soboleva S.M. Clip thinking as a socio-psychological phenomenon and its role in the educational and cognitive activity of students // *Theory and practice of modern psychology*. No. 3. Vol. 2. 2019. P. 86–90.

УДК 373.015.3

Корчова Галина Леонідівна,

кандидат педагогічних наук, доцент,

доцент кафедри професійної освіти

Київського національного університету

будівництва і архітектури

Бородін Андрій Олексійович,

здобувач групи ПНК-21, КНУБА

БУЛІНГ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ УКРАЇНИ

Проблема булінгу та її профілактики серед учнівської молоді є важливим завданням для встановлення паритетних стосунків між усіма учнями, незалежно від статі.

Що ж таке булінг і які профілактичні заходи впливають на попередження агресивної поведінки молоді у закладах освіти.

Булінг, згідно визначення CDC (Centers for Disease Control and Prevention), – це будь-яка агресивна поведінка однієї людини чи групи людей, які не є родичами жертви, що повторюється неодноразово або має очевидні передумови для повторення. Психотерапевт І. Бердишев визначає булінг як свідоме, тривале насильство, що не носить характеру самозахисту і виходить від однієї або декількох осіб [1]; на думку соціолога І. Кона, булінг – це залякування, фізичний або психологічний терор, спрямований на те, щоб викликати в іншого страх і тим самим підпорядкувати його собі [2]. Т. Фалд, автор Інтернет ресурсу BullyOnLine (www.bullyonline.org) вважає булінгом регулярну негативну поведінку одного працівника по відношенню до іншого

Іваннікова Ганна Василівна

**ЖИТТЄСТІЙКІСТЬ ЯК ОДНА З ХАРАКТЕРИСТИК
ОСОБИСТІСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ 94**

Калениченко Руслан Арсенович, Бородін Андрій Олексійович

**ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ
ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ..... 100**

Калениченко Руслан Арсенович, Дикса Олександр Володимирович

РЕФЛЕКСІЯ ЯК МЕХАНІЗМ САМОРОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ 103

Калениченко Руслан Арсенович, Касіч Заріна Вікторівна

**ХАРАКТЕРИСТИКА КОНФЛІКТІВ ТА ПІДХОДІВ
ДО ЇХ ВИРІШЕННЯ..... 108**

Калениченко Руслан Арсенович, Коренюк Тамара Олегівна

**ПРОБЛЕМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ НА СЬОГОДНІШНІЙ ДЕНЬ ТА
ПРИКЛАДИ ЇХ ВИРІШЕННЯ В ІНШИХ КРАЇНАХ..... 113**

Калениченко Руслан Арсенович, Луценко Олександр Петрович

**ПИТАННЯ МОДЕРНІЗАЦІЇ ТА ІННОВАЦІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ
ОСВІТИ 115**

Калениченко Руслан Арсенович, Марченко Алла Григорівна

**ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО
ПРОЦЕСУ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ 121**

Калениченко Руслан Арсенович, Рябчун Олена Василівна

ПРОБЛЕМИ ДУАЛЬНОЇ ФОРМИ ЗДОБУТТЯ ОСВІТИ 125

Калениченко Руслан Арсенович, Скорик Ганна Юріївна

**ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД НАВЧАЛЬНО-
ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ СТУДЕНТІВ З ОБМЕЖЕНИМИ
МОЖЛИВОСТЯМИ В УМОВАХ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ..... 127**

Калениченко Руслан Арсенович, Черкасова Анна Вадимівна

**ОСОБЛИВОСТІ ПОВЕДІНКИ УЧАСНИКІВ ПЕРЕГОВОРНОГО
ПРОЦЕСУ 132**

Каськов Ігор Васильович

**ПСИХОЛОГІЧНИЙ ВПЛИВ САМООЦІНКИ НА ПОВЕДІНКУ У
ПІДЛІТКОВОМУ ВІЦІ..... 135**

Корчова Галина Леонідівна

CLIP THINKING: BASIC CONCEPTS AND TERMS..... 138

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
В КОНТЕКСТІ
ЄВРОПЕЙСЬКОГО ВИБОРУ УКРАЇНИ

Збірник матеріалів

V Міжнародної конференції

До 20-річчя з дня створення
кафедри професійної освіти
КНУБА

(Київ, 17 листопада 2022 року)

Формат 60×84 1/16. Тираж 100 пр. Ум. друк. арк. 27,5. Зам. № 1188.

Видавець і виготовлювач ТОВ «ЦП «КОМПРИНТ»

03150, Київ, вул. Предславинська, 28

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб'єкта видавничої справи ДК № 4131 від 04.08.2011 р.